

UZASADNIENIE

Powód S. P. (1) w pozwie wniesionym przeciwko Skarbowi Państwa –Prezesowi Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim zażądał zasądzenia odszkodowania w kwocie 1 000 000 zł.

Na uzasadnienie żądania podał, iż poniósł szkodę polegającą na pobiciu i kradzieży dorobku życia, a odpowiedzialność pozwanego Skarbu Państwa za szkodę wynika z odmowy wydania mu odpisu orzeczenia wraz uzasadnieniem w sprawie I Ns 8/08 prawomocnie zakończonej w dniu 17 września 2008 r., zatajenia aktu oskarżenia złożonego przeciwko sprawcom pobicia i kradzieży dorobku życia w sprawie II Kp 3/11, zaniechania nadania biegu jego wnioskowi i skargom złożonym w obu sprawach, podejmowaniu działań przez organ niewłaściwy na podstawie art. 17 pkt 4 w zw. z art. 200 § 1 k.p.c. oraz nieprzestrzeganiu swojej właściwości w sprawie skargi załatwionej pismem z dnia 10 stycznia 2013 r. Nr A -052 -6/2013 r.

Pozwany Skarb Państwa zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa w odpowiedzi na pozew nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa kosztów postępowania według norm przepisanych. Podniósł zarzut przedawnienia roszczenia za okres przed 16 stycznia 2010 r. Zarzucił, iż powód nie wykazał bezprawnego działania funkcjonariuszy Skarbu Państwa, powstania szkody oraz normalnego związku przyczynowego pomiędzy powstaniem szkody i bezprawnym działaniem bądź zaniechaniem funkcjonariuszy Skarbu Państwa.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

4 stycznia 2008 r. powód S. P. (1) wniósł do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim wniosek o dział spadku po rodzicach M. P. i B. P., w skład którego wchodzi gospodarstwo rolne o powierzchni 12 ha położone w W. i N. i wniósł o dokonanie podziału fizycznego gospodarstwa. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą Ns 8/08. Na rozprawie w dniu 17 września 2008 r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie M.. dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu rolnictwa T. P. w celu ustalenia dopuszczalności podziału spadkowego gospodarstwa rolnego oraz odroczył rozprawę do 24 października 2008 r. w celu przeprowadzenia tego dowodu. 17 września 2008 r. S. P. (1) złożył wniosek o wydanie mu orzeczenia w sprawie I Ns 8/08 o powołaniu biegłego sądowego. 19 września 2008 r. przewodniczący zarządził przesłanie odpisu orzeczenia po zwrocie akt przez biegłego za pobraniem opłaty kancelaryjnej. 19 września 2008 r. S. P. (1) złożył pismo, w którym sprzeciwił się przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego podnosząc, iż żaden z uczestników nie oponował jego propozycji podziału spadkowego gospodarstwa rolnego. 7 października 2008 r. biegły S. P. (2) zwrócił akta sprawy bez sporządzenia opinii, informując, iż od 4 grudnia 2007 r. nie jest biegłym sądowym. Na rozprawie w dniu 24 października 2008 r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie M.. zlecił sporządzenie opinii biegłemu S. I. (1) i odroczył rozprawę w celu przeprowadzenia tego dowodu. Zarządzeniem z 29 października 2008 r. przewodniczący zarządził poinformowanie wnioskodawcy, iż stosownie do treści 213 k.c. konieczne jest zbadanie zgodności proponowanego przez niego podziału gospodarstwa rolnego z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej i przeprowadzenie w tym celu dowodu z opinii biegłego z zakresu rolnictwa oraz zarządził wezwanie wnioskodawcy do sprecyzowania wniosku z 23 września 2008 r. o sporządzenie uzasadnienia orzeczenia z 17 września 2008 r. poprzez wskazanie w zakresie którego z wydanych wówczas rozstrzygnięć wnosi o sporządzenie uzasadnienia pod rygorem zwrotu wniosku. Zarządzenie zostało wykonane 4 listopada 2008 r. 31 października 2008 r. S. P. (1) złożył wniosek do Prezesa Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. o spowodowanie wydania mu odpisu orzeczenia z 17 września 2008 r. oraz o przesłanie akt sprawy do Kancelarii Prezydenta RP. 3 listopada 2008 r. Prezes Sądu zarządził przekazanie pisma Przewodniczącemu I Wydziału Cywilnego. 5 listopada 2008 r. S. P. (1) złożył skargę na przewlekłość postępowania w sprawie I Ns 8/08. W dniu 7 listopada 2008 r. wnioskodawca złożył pismo zawiadamiające, że 19 września 2008 r. sekretarz sądowy po sprawdzeniu akt sprawy poinformował go, że postępowanie w sprawie zostało zakończone w związku z czym złożył wniosek o sporządzenie uzasadnienia. 11 grudnia 2008 r. biegły S. I. (1) złożył opinię w sprawie. 12 grudnia 2008 r. przewodniczący na podstawie art. 130 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zarządził zwrot pisma wnioskodawcy złożonego w dniu 23 września 2008 r. 18 grudnia 2008 r. wnioskodawca złożył zażalenie na zarządzenie

przewodniczącego z 12 grudnia 2008 r. oraz wniosek o sporządzenie uzasadnienia tego zarządzenia. Postanowieniami z 5 lutego 2009 r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie M.. odrzucił zażalenie wnioskodawcy na postanowienie z 17 września 2008 r. w przedmiocie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego oraz na zarządzenie z 12 grudnia 2008 r. w przedmiocie zwrotu pisma. S. P. (1) złożył zażalenia na oba postanowienia, które zostały oddalone przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. postanowieniami z dnia 26 maja 2009 r. W dniu 23 kwietnia 2009 r. S. P. (1) złożył wniosek o przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Tryb. na podstawie art. 17 k.p.c. ze względu na wartość przedmiotu sporu. W dniu 18 czerwca 2009 r. złożył kolejną skargę na przewlekłość postępowania, która została odrzucona postanowieniem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z 18 sierpnia 2009 r. W dniu 27 sierpnia 2009 r. S. P. (1) cofnął wniosek o dział spadku, ale uczestnicy postępowania sprzeciwili się tej czynności. 21 maja 2010 r. złożył wniosek o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim. Rozprawa w dniu 25 maja 2010 r. została odroczone ze względu na wniosek o wyłączenie sędziów. 28 maja 2010 r. S. P. (1) zażądał wydania kopii orzeczeń z 25 maja 2010 r. wraz z uzasadnieniami. Tego samego przewodniczący zarządził wydanie wnioskodawcy kopii protokołu rozprawy z 25 maja 2010 r. za pobraniem opłaty kancelaryjnej i poinformowanie wnioskodawcy, że w dniu 25 maja 2010 r. nie zapadło orzeczenie podlegające zaskarżeniu, a tym samym uzasadnieniu. 2 lipca 2010 r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie M.. ustanowił dla S. P. (1) adwokata z urzędu. Zarządzeniem z 23 września 2010 r. przewodniczący zwrócił wniosek S. P. (1) o wyłączenie sędziów. 1 października 2010 r. S. P. (1) złożył zażalenie na zarządzenie z 23 września 2010 r. oraz ponowny wniosek o wyłączenie sędziów Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. 6 października 2010 r. pełnomocnik S. P. (1) złożył zażalenie na zarządzenie przewodniczącego z 23 września 2010 r. 7 października 2010 r. S. P. (1) złożył kolejny wniosek o wyłączenie sędziów Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. 13 października 2010 r. S. P. (1) wystąpił do Prezesa Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. z wnioskiem o wydanie orzeczenia z uzasadnieniem w sprawie I Ns 8/08 prawomocnie zakończonej z dnia 17 września 2008 r. Prezes Sądu zarządził przekazanie pisma Przewodniczącemu I Wydziału Cywilnego celem bezpośredniego załatwienia. Pismo zostało pozostawione w aktach sprawy, albowiem kwestia doręczenia postanowienia z 17 września 2008 r. była już S. P. (1) wielokrotnie wyjaśniana. Postanowieniem z 22 października 2010 r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie M.. odrzucił zażalenie pełnomocnika wnioskodawcy na zarządzenie z 23 września 2010 r. jako niedopuszczalne. Postanowieniem z 25 października 2010 r. oddalono wniosek S. P. (1) o wyłączenie sędziego sprawozdawcy. 27 października 2010 r. S. P. (1) po raz kolejny wystąpił do Prezesa Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. z wnioskiem o wydanie orzeczenia z uzasadnieniem w sprawie I Ns 8/08 w jego ocenie prawomocnie zakończonej. Prezes Sądu zarządził przekazanie pisma Przewodniczącemu I Wydziału Cywilnego celem bezpośredniego załatwienia. Przewodniczący zarządził wezwanie S. P. (1) do uzupełnienia wniosku poprzez wskazanie daty orzeczenia w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu wniosku. 8 października 2010 r. S. P. (1) złożył wniosek o ustanowienie adwokata z urzędu w celu złożenia skargi konstytucyjnej. Zarządzeniem z 11.10.2010 r. został wezwany do złożenia oświadczenia o stanie rodzinnym i majątkowym. Postanowieniem z 8 listopada 2010 r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie M.. oddalił wniosek. 12 listopada 2010 r. S. P. (1) złożył zażalenie na powyższe postanowienie. Zarządzeniem z 18 listopada 2010 r. przewodniczący zwrócił pismo S. P. (1) z 27 października 2010 r. S. P. (1) wniósł zażalenie na powyższe zarządzenie, które zostało odrzucone postanowieniem z 30 listopada 2010 r. Postanowieniem z 3 grudnia 2010 r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie M.. odrzucił zażalenie S. P. (1) na postanowienie z 8 listopada 2010 r. W dniu 8 grudnia 2010 r. S. P. (1) wniósł zażalenie na postanowienie z 3 grudnia 2010 r. Postanowieniami z 28 stycznia 2011 r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. oddalił zażalenia S. P. (1) na postanowienia Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. z 30 listopada 2010 r. i 3 grudnia 2010 r. W dniach 2 lutego 2011 r. i 15 marca 2011 r. S. P. (1) złożył skargi na przewlekłość postępowania, które zostały odrzucone postanowieniami Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 15 lutego 2011 r. i 13 maja 2011 r. W dniu 15 marca 2012 r. S. P. (1) złożył wniosek o przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Tryb. według właściwości. W dniach 26 marca 2012 r., 17 kwietnia 2012 r., 23 kwietnia 2012 r., 30 kwietnia 2012 r., 9 maja 2012 r. i 1 czerwca 2012 r. S. P. (1) złożył kolejne wnioski o wydanie orzeczenia z uzasadnieniem w sprawie I Ns 8/08 adresowane do Prezesa Sądu Apelacyjnego w Łodzi, Prezesa Sądu Okręgowego w Łodzi oraz Prezesa Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. Pismem z 7 maja 2012 r. Przewodniczący Wydziału Cywilnego Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. zawiadomił S. P. (1), iż akta sprawy I Ns 8/08 zostały w dniu 5 października 2011 r. przesłane do Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. i do chwili obecnej nie zostały zwrócone, a w przedmiocie wydania odpisu postanowienia z 17 września 2008 r. powołał się na informację zawartą w piśmie z 4 października 2008 r. 12 czerwca 2012 r. S. P. (1) złożył wniosek o wyłączenie sędziów Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. Na rozprawie w dniu 4 lipca 2012 r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego zakresu szacowania nieruchomości S. G. na

okoliczności wartości spadkowego gospodarstwa rolnego, wartości poszczególnych działek oraz wartości nakładów na działkę siedliskowej. 8 sierpnia 2012 r. S. P. (1) złożył wnioski: o wydanie odpisu postanowienia z 4 lipca 2012 r., o wyłączenie Sądu Rejonowego w Tomaszowie M. oraz o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. 22 sierpnia 2012 r. biegły S. G. złożył wniosek o zwolnienie go z obowiązku sporządzenia opinii ze względu na uprzedzenie wnioskodawcy do jego osoby. 28 listopada 2012 r. S. P. (1) złożył kolejny wniosek o wydanie odpisu orzeczenia z 17 września 2008 r. wraz z uzasadnieniem. 3 stycznia 2013 r. przewodniczący zarządził zawiadomienie S. P. (1), że jego wniosek o wydanie odpisu postanowienia z 17 września 2008 r. z uzasadnieniem był przedmiotem wielokrotnych odpowiedzi i dalsze pisma w tej sprawie będą pozostawiane w aktach bez biegu. 26 kwietnia 2013 r. S. P. (1) złożył wniosek o stwierdzenie niewłaściwości Sądu Rejonowego w Tomaszowie M. i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu na podstawie art. 200 § 1 k.p.c. w zw. z art. 17 pkt 4 k.p.c. 8 lipca 2013 r. opinię w sprawie złożył biegły z zakresu szacowania nieruchomości M. R.. 12 września 2013 r. S. P. (1) złożył wniosek o zmianę pełnomocnika z urzędu. 13 września 2013 r. przewodniczący zarządził przekazanie wniosku do Okręgowej Rady Adwokackiej. 12 września 2013 r. S. P. (1) wystąpił o powołanie innego biegłego. Rozprawa z 27 września 2013 r. została odroczone ze względu na wnioski wnioskodawcy o wyłączenie sędziów i zmianę pełnomocnika z urzędu. 17 lutego 2014 r. S. P. (1) złożył kolejny wniosek o wyłączenie sędziów Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. Postanowieniem z 4 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie M. oddalił wniosek o wyłączenie sędziów. 10 kwietnia 2014 r. pełnomocnik wnioskodawcy złożył zażalenie na postanowienie z 4 kwietnia 2014 r., które zostało odrzucone postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2014 r.

/dowód: odpisy dokumentów z akt I Ns 8/08: wniosek k. 197 -199, załączniki do wniosku k. 200 -211, wniosek z 19.09.2008 r. k. 280, pismo T. P. z 4.10.2008 r. k. 157, wniosek S. P. (1) z 30.10.2008 r. k. 293 -298, skarga z 5.11.2008 r. k. 299 -308, postanowienie SO w Piotrkowie Tryb. z 26.05.2009 r. sygn. akt II Cz 246/09 k. 315 -316, postanowienie SO w Piotrkowie Tryb. z 26.05.2009 r. sygn. akt II Cz 247/09 k. 317 -318, wniosek S. P. (1) z 23.04.2009 r. k. 488, postanowienie SO w Piotrkowie Tryb. z 18.08.2009 r. sygn. akt II S 5/09 k. 345 -346, wniosek S. P. (1) z 27.08.2009 r. k. 347, pismo M. P. k. 362, pismo procesowe G. P. k. 363, pismo procesowe E. L. k. 364, wniosek o wyłączenie sędziów z 20.05.2010 r. k. 382, wniosek S. P. (1) z 28.05.2010 r. k. 404, postanowienie SR w Tomaszowie M. z 2.07.2010 r. k. 415, zarządzenie z 23.09.2010 r. k. 407, wniosek S. P. (1) z 1.10.2010 r. k. 432, zażalenie S. P. (1) k. 435, wniosek S. P. (1) z 12.10.2010 r. k. 442 -443, zarządzenie z 15.10.2010 r. k. 441, zażalenie z 6.10.2010 r. k. 449, wniosek o wyłączenie sędziów z 7.10.2010 r. k. 454 -460, , postanowienie z 22.10.2010 r. k. 461 -461v, postanowienie SR w Tomaszowie M. z 25.10.2010 r. k. 469 -469v, wniosek S. P. (1) z 27.10.2010 r. k. 472, wniosek o ustanowienie adwokata z 8.10.2010 r. k. 486 -491, postanowienie SR w Tomaszowie M. z 8.11.2010 r. k. 505 -505 odwrót, zażalenie z 10.11.2010 r. k. 517 -518, zarządzenie z 18.11.2010 r. k. 522, zażalenie z 23.11.2010 r. k. 530 -532, postanowienie SR w Tomaszowie M. z 30.11.2010 r. k. 533 -533v, postanowienie SR w Tomaszowie M. z 3.12.2010 r. k. 540, zażalenie z 8.12.2010 r. k. 551, postanowienie SO w Piotrkowie Tryb. z 28.01.2011 r. sygn. akt II Cz 45/11 k. 573 -574, postanowienie SO w Piotrkowie Tryb. z 28.01.2011 r. sygn. akt II Cz 46/11 k. 575 -576, skarga na przewlekłość postępowania z 2.02.2011 r. k. 618, postanowienie SO w Piotrkowie Tryb. z 15.02.2011 r. sygn. akt II S 4/11 k. 619 -620, postanowienie SO w Piotrkowie Tryb. z 13.05.2011 r. sygn. akt II S 6/11 k. 622 -624, wniosek S. P. (1) z 15.03.2012 r. k. 692, wniosek S. P. (1) z 26.03.2012 r. k. 700 -702, wniosek S. P. (1) z 17.04.2012 r. k. 703, -702, wniosek S. P. (1) z 23.04.2012 r. k. 709 -710, wniosek S. P. (1) z 23.04.2012 r. k. 724 -725, wniosek S. P. (1) z 30.04.2012 r. k. 735, -736, pismo Przewodniczącego Wydziału z 7.05.2012 r. k. 756, wniosek S. P. (1) z 9.05.2012 r. k. 760 -761, wniosek S. P. (1) z 12.06.2012 r. k. 776 -779, wniosek S. P. (1) z 1.06.2012 r. k. 782 -783, protokół rozprawy z 4.07.2012 r. k. 788 -790, wnioski S. P. (1) z 8.08.2012 r. k. 791 -794, wniosek S. P. (1) z 28.11.2012 r. k. 802 -805, zarządzenie z 3.01.2013 r. k. 800, wniosek S. P. (1) z 26.04.2013 r. k. 813, -815, operat szacunkowy k. 817 -913, wnioski S. P. (1) z 12.09.2013 r. k. 916, k. 917, protokół rozprawy z 27.09.2013 r. k. 918 -919, wniosek S. P. (1) z 17.02.2014 r. k. 949 -951, -702, postanowienie SR w Tomaszowie M. z 4.04.2014 r. k. 959 -961, zażalenie k. 962, postanowienie SR w Tomaszowie M. z 28.04.2014 r. k. 963, oględziny akt sprawy I Ns 8/08 protokół rozprawy k. 982, adnotacje: 00:00:45 -00:39:40/

3 stycznia 2011 r. Prokurator Rejonowy w Tomaszowie M. przesłał Sądowi Rejonowemu w Tomaszowie M. zażalenie pokrzywdzonego S. P. (1) na postanowienie z dnia 30 listopada 2010 r. o umorzeniu śledztwa w sprawie 1Ds. 1406/10 dotyczącej domniemanego poświadczenia nieprawdy w dniu 8 grudnia 2008 r. w opinii sporządzonej przez biegłego

sądowego S. I. (1), a następnie przedłożenia tej opinii mającej służyć za dowód w postępowaniu I Ns 8/08 w Sądzie Rejonowym w Tomaszowie M.. tj. o przestępstwo z art. 271 § 1 k.k. w zb. z art. 233 § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i wniosł o nieuwzględnienie zażalenia i utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia. W zażaleniu S. P. (1) podnosił, iż biegły S. I. (2) poświadczył nieprawdę w zakresie wielkości jego udziału w spadku, wskazując, że ma wielkość 7/16 części, podczas gdy jego udział w spadku wynosi 23/32 części. Sąd Rejonowy w Tomaszowie M.. postanowieniem z 8 marca 2011 r. sygn. akt II Kp 3/11 zażalenia nie uwzględnił i utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie. Wskazał, iż wykonane czynności dowodowe w postaci dołączenia do akt sprawy kserokopii dokumentów nie dają podstaw do zarzucenia biegłemu popełnienia przestępstwa z art. 271 § 1 k.k. w zb. z art. 233 § 4 w zw. z art. 11 § 2 k.k. Biegły wydając opinię opierał się na przedstawionej mu dokumentacji, a także wizji lokalnej, w której skarżący S. P. (1) nie wziął udziału, mimo prawidłowego zawiadomienia. Biegły podał, iż osobiście dotarł do każdej działki należącej do masy spadkowej, co pozwoliło mu ocenić wzajemne relacje działek pozwalając na określenie szacunkowych wartości. Biegły posiada wiedzę fachową z zakresu geodezji. W ocenie Sądu brak jest podstaw do przyjęcia, że biegły wydając opinię podał celowo nieprawdę dane i wnioski. Ponieważ sprawa I Ns 8/08 jest w toku, S. P. (1) nie zgadzając się z wyliczeniami dokonanyymi przez biegłego, ma prawo zgłosić zastrzeżenia do opinii. Nadto może skorzystać z prawa wniesienia środka zaskarżenia od orzeczenia w sprawie o dział spadku i poddania go kontroli sądu wyższej instancji. 17 marca 2011 r. S. P. (1) wniosł kasację od postanowienia Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. z dnia 9 marca 2011 r. Pismem z 24 marca 2011 r. Zastępca Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. zawiadomił S. P. (1), iż według treści art. 426 § 1 k.p.k. od orzeczeń wydanych przez sąd odwoławczy na skutek odwołania nie przysługuje środek odwoławczy. 14 września 2011 r. S. P. (1) złożył wniosek o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. w sprawie II Kp 3/11. Wniosek pozostawiono w aktach bez nadania biegu ze względu na prawomocne zakończenie postępowania w sprawie. 15 października 2011 r. i 3 listopada 2011 r. S. P. (1) złożył ponowne wnioski o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. w sprawie II Kp 3/11. Wnioski pozostawiono w aktach bez nadania biegu.

/dowód: dokumenty zwarte w aktach II Kp 3/11 Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.: pismo Prokuratora Rejonowego w Tomaszowie M.. k. 1 -1v, postanowienie SR w Tomaszowie M.. z 8.03.2011 r. k. 13 -14, kasacja k. 18 -20, pismo Z-cy Przewodniczącego II Wydziału Karnego z 24.03.2011 r. k. 24, pismo S. P. (1) z 14.09.2011 r. k. 30 -33, zarządzenie z 14.10.2011 r. k. 34, pismo S. P. (1) z 14.10.2011 r. k. 38 -50, pismo S. P. (1) z 3.11.2011 r. k. 55 -77/

Pismem z dnia 10 stycznia 2013 r. A -052 - (...) Prezes Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim zwrócił S. P. (1) wniosek z dnia 8 stycznia 2013 r. informując, iż pisma i wnioski kierowane do posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej należy składać bezpośrednio w biurze poselskim, gdyż Prezes Sądu nie jest organem przekazującym, ani doręczającym.

/dowód: kopia pisma A -052 - (...) k. 184/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest niezasadne.

Roszczenie zgłoszone w pozwie opiera się na twierdzeniu o poniesieniu szkody pozostającej w adekwatnym związku przyczynowo –skutkowym z bezprawnym zachowaniem przy wykonywaniu władzy publicznej przez sędziów Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim.

Zgodnie z treścią art. 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Art. 417¹ k.c. reguluje szczególne warunki odpowiedzialności odszkodowawczej za niezgodne z prawem wydanie albo zaniechanie wydania orzeczenia, decyzji administracyjnej lub aktu prawnego. Uzyskanie odszkodowania za tego typu zdarzenia oparte jest na takich samych przesłankach jak odpowiedzialność państwa za inne działania w zakresie imperium, czyli niezgodności z prawem działania lub zaniechania, wyrządzeniu szkody i związku przyczynowym między działaniem lub zaniechaniem a powstaniem

szkody. Jednak przesłanka bezprawności ma charakter kwalifikowany, który wyraża się w niemożności jej samodzielnego stwierdzenia przez sąd orzekający o odszkodowaniu. Przyznanie odszkodowania uzależnione jest od stwierdzenia niezgodności z prawem orzeczenia, decyzji administracyjnej lub aktu prawnego bądź niezgodności z prawem ich niewydania we właściwym postępowaniu. Orzeczenie lub decyzja stwierdzająca bezprawność ma charakter prejudykatu w postępowaniu odszkodowawczym.

Sąd Najwyższy podkreślił, że nie da się ogólnej reguły odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa odnieść wprost do orzeczeń wydanych przez niezawisły sąd. Uznawanie za niezgodne z prawem każdego orzeczenia sądowego ocenionego jako wadliwe niesłoby zagrożenie dla porządku prawnego oraz stabilności obrotu prawnego, nie mówiąc o zagrożeniu swobody sądu w zakresie stosowania prawa i oceny dowodów. W konsekwencji za orzeczenie niezgodne z prawem w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c. należy uznać orzeczenie, które jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć (dyskrecjonalności) albo zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej (por. postanowienie SN z 26.4.2006 r., V CNP 79/05, L.).

W nauce prawa prezentowany jest trafny pogląd o odpowiedzialności władzy publicznej za każde niezgodne z prawem orzeczenie sądowe, jeżeli tylko wyrządziło ono szkodę jednostce, a podstawą tej odpowiedzialności będzie art. 417 § 1 k.c. w zw. z art. 77 ust. 1 Konstytucji RP. Art. 417¹ § 2 k.c. jest bowiem regulacją specjalną, której przedmiotem są szkody wyrządzone przez specyficzną kategorię orzeczeń, jaką są orzeczenia prawomocne, co nie wyłącza odpowiedzialności za orzeczenia nieprawomocne, i to nie tylko te, które podlegają wykonaniu w drodze egzekucji, ale i takie, które dadzą się wykonać w inny, nieegzekucyjny sposób (por. B. Łojewski, Odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkody wyrządzone nieprawomocnym orzeczeniem sądu cywilnego, AUWr Prawo 2009, Nr 308, s. 317; I. Karasek, Komentarz do ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2004 r. Nr 162, poz. 1692), LEX/el. 2004 oraz R. Mastalski, Glosa do wyr. SN z 19.11.2004 r., V CK 250/04, OSP 2005, Nr 8, poz. 98, s. 428). Hipoteza art. 77 ust. 1 Konstytucji RP nie jest ograniczona do szkód wyrządzonych prawomocnymi orzeczeniami i ostatecznymi decyzjami, ponieważ według tego przepisu Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za niezgodne z prawem działanie władzy publicznej, a więc także wydanie rozstrzygnięcia w I instancji. (por. P. Sobolewski, w: K. Osajda, Komentarz KC, komentarz do art. 417¹). Szkodzące skutki mogą wywołać nie tylko takie nieprawomocne orzeczenia i nieostateczne decyzje, które podlegają natychmiastowemu wykonaniu w drodze egzekucji, ale także niekiedy i takie, które są wykonalne, ale niekoniecznie poprzez zastosowanie bezpośredniego przymusu państwowego (np. postanowienie o zabezpieczeniu ustanawiające zakaz zbywania przedmiotów lub praw objętych postępowaniem - art. 755 § 1 pkt 2 k.p.c.). Podstawą odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa za wyrządzające szkodę nieprawomocne orzeczenia i nieostateczne decyzje jest art. 417 § 1 k.c., statuujący ogólną podstawę odpowiedzialności. Artykuł 77 ust. 1 Konstytucji RP uzasadnia natomiast samo przyjęcie takiego kierunku wykładni, który nie pozwala na pozostawienie poza obszarem odpowiedzialności władzy publicznej nienaprawionych szkód wyrządzonych jej niezgodnym z prawem wykonywaniem (por. Z. Banaszczyk, w: K. Pietrzykowski, Kodeks Cywilny. Komentarz, Tom I, C.H.Beck 2013, Legalis).

W takiej sytuacji, gdy ze względu na brak procedury prowadzącej do uzyskania prejudykatu stwierdzającego niezgodność z prawem czynności orzeczniczej niezgodność tę będzie ustalał sąd odszkodowawczy. Wniosek przeciwny - zakładający, że w takiej sytuacji brak jest możliwości dochodzenia odszkodowania - prowadziłby bowiem do tego, że regulacja proceduralna ograniczałaby prawo przewidziane w art. 77 ust. 1 Konstytucji RP (por. J. Kremis, w: E. Gniewek, Komentarz KC 2011, s. 745).

Przepisy postępowania karnego zawierają odmienne uregulowanie przesłanek i trybu dochodzenia naprawienia szkody wyrządzonej wadliwym orzeczeniem wydanym w postępowaniu karnym, którego skutkiem jest niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie (por. art. 552-553 k.p.k.), w związku z tym stosownie do art. 421 przepisy art. 417 i następane k.c. nie znajdują zastosowania do tej odpowiedzialności (por. T. Woźny, Charakter prawny

postępowania o odszkodowanie za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie, PiP 2004, Nr 8, s. 61 i nast.).

Stwierdzić należy, iż powód kwestionuje czynności sędziów Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim przy wydawaniu orzeczeń i zarządzeń w sprawach I Ns 8/08 i II Kp 3/11 oraz załatwieniu jego wniosku pismem z dnia 10 stycznia 2013 r. A -052 - (...). Niezgodność z prawem tych czynności nie podlega stwierdzeniu we właściwym postępowaniu, a w konsekwencji powód mógł wykazywać ich bezprawność w niniejszym postępowaniu. Powód wbrew spoczywającemu na nim ciężarowi dowodu, nie wykazał naruszenia prawa przy wykonywaniu władzy publicznej przez sędziów Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim, uwzględniając przytoczoną wyżej wykładnię pojęcia niezgodności z prawem orzeczenia sądowego to jest jego niewątpliwą sprzeczność z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć (dyskrecjonalności) albo jego wydanie w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Pogląd powoda o prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie I Ns 8/08 w dniu 17 września 2008 r. jest oczywiście błędny, a tym samym nie było podstaw do uwzględniania jego wniosku o wydanie odpisu orzeczenia z tego dnia kończącego postępowanie wraz z uzasadnieniem. Podobnie należy ocenić stanowisko powoda w przedmiocie niewłaściwości Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim do rozpoznania sprawy I Ns 8/08 ze względu na wartość przedmiotu sporu. Zgodnie z art. 507 k.p.c. sprawy należące do postępowania nieprocesowego rozpoznają sądy rejonowe, z wyjątkiem spraw dla których zastrzeżona właściwość sądów okręgowych. Przepisy o postępowaniu nieprocesowym w sprawach z zakresu spadkowego nie zastrzegają właściwości sadu okresowego, a tym samym sprawy te podlegają rozpoznaniu przez sąd rejonowy bez względu na wartość przedmiotu sporu. Przepis art. 17 pkt 4 nie ma w tym zakresie zastosowania albowiem dotyczy procesu (postępowania spornego). Całkowicie chybione jest również stanowisko powoda o zatajeniu wniesionego przez niego aktu oskarżenia w sprawie II Kp 3/11. Przedmiotem tego postępowania było zażalenie powoda na postanowienie o umorzeniu śledztwa, które zostało rozpoznane. Zarzucając zaniechanie nadania biegu jego skargom i wnioskom składanym w Sądzie Rejonowym w Tomaszowie, powód nie skonkretyzował jakie skargi i wnioski ma na myśli. Przeprowadzone na wniosek powoda dowody z dokumentów znajdujących się w aktach I Ns 8/08 i II Kp 3/11 nie wskazują, aby nie nadano biegu jakimkolwiek wnioskowi procesowemu powoda podlegającym rozpoznaniu ze względu na stan i tok postępowania. Odnosząc się do kwestii wniosku powoda załatwionego pismem Prezesa Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 10 stycznia 2013 r. Nr A -052 -6/2013 r. podnieść należy, iż wniosek był adresowany do posła na sejm RP i został w związku z tym powodowi zwrócony, co nie pozbawiało powoda możliwości wniesienia do biura poselskiego. Powód nie udowodnił, iż przedmiotem pisma był wniosek podlegający załatwieniu przez prezesa sądu w trybie administracyjnym.

Powód nie wykazał także pozostałych dwóch przesłanek odpowiedzialności deliktowej za wykonywanie władzy publicznej to jest szkody będącej następstwem czynności bądź zaniechania czynności przez sędziów Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim oraz adekwatnego związku przyczynowo – skutkowego pomiędzy uch czynnościami bądź zaniechaniami, a poniesioną szkodą.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy oddalił powództwo.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 – 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Ponieważ powód przegrał proces ma obowiązek zwrócić stronie pozwanej niezbędne koszty procesu, które obejmują wynagrodzenie z tytułu reprezentacji przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa w kwocie 7 200 zł odpowiadające stawce minimalnej określonej w § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

Stosownie do przepisów §§ 15 -17 w zw. z § 6 pkt 7 i § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 490) Sąd przyznał pełnomocnikowi powódki koszty nieopłaconej pomocy prawnej od Skarbu Państwa,

obejmujące opłatę w kwocie 7 200 zł za postępowanie główne oraz opłatę w kwocie 120 zł za postępowanie zażaleniowe, podwyższone o stawkę podatku od towarów i usług zgodnie z treścią § 2 ust. 3 rozporządzenia. Stawka wynagrodzenia za postępowanie zażaleniowe została ustalona na poziomie minimalnej opłaty za postępowanie zażaleniowe przed sądem apelacyjnym. Pełnomocnik powoda nie wskazał w zażaleniu wartości przedmiotu zaskarżenia. Odwołał się do wartości przedmiotu sporu, która nie może być utożsamiana z wartością zaskarżenia w kwestiach incydentalnych, nie związanych z rozstrzygnięciem o przedmiocie procesu to jest o roszczeniu zgłoszonym w pozwie. Do określenia wartości przedmiotu zaskarżenia nie stosuje się w takim wypadku przepisu art. 19 § 1 k.p.c. Sąd nie uwzględnił wniosku pełnomocnika powoda przyznania zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej w wysokości 150 % stawek minimalnych, albowiem nie znajdował uzasadnienia ani w zwiększonym nakładzie pracy pełnomocnika, charakterze sprawy i wkładzie pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia.